

I. PRIPREMA NASTAVNOG SATA

1. NASTAVNA TEMA: Živa priroda

2. NASTAVNA JEDINICA: Šuma

3. KLJUČNI POJMOVI: životna zajednica, životni uvjeti

4. ZADAĆA NASTAVNE JEDINICE: Usvojiti pojmove listopadna šuma, vazdazelena šuma i mješovita šuma, znati nabrojiti najpoznatije šumske životinje, uočiti međusobnu ovisnost biljaka i životinja u šumi, znati navesti načine zaštite od požara, znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život

5. OBRAZOVNA POSTIGNUĆA: Razlikovati listopadnu, vazdazelenu i mješovitu šumu, upoznati najpoznatije šumske životinje, uočiti međusobnu ovisnost biljaka i životinja, uočiti razloge ugroženosti i navesti načine zaštite od požara, znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život

6. VRSTA NASTAVNOG SATA: Spoznavanje novih nastavnih sadržaja

7. IZVORI ZA IZRADU PRIPREME:

1. Ćorić, S., Bakarić Palička, S., *Eureka 4*, udžbenik, Školska knjiga, Zagreb 2009.
2. Ćorić, S., Bakarić Palička, S., *Eureka 4*, radna bilježnica, Školska knjiga, Zagreb 2009.
3. De Zan, Ivan; Nejašmić, Ivo; Boras, Mirjana; Bedić, Vesna; Guštin, Alemka; Rukljač, Igor: *Naš svijet 4*, metodički priručnik prirode i društva za učitelje/učiteljice 4. razreda osnovne škole
4. De Zan, Ivan: *Metodika nastave prirode i društva*, Zagreb, Školska knjiga, 2005.

8. ZADATCI NASTAVE:

a) Materijalni (spoznajni):

- razumjeti povezanost biljaka i životinja u životnoj zajednici šuma
- razlikovati listopadnu, vazdazelenu i mješovitu šumu
- upoznati nekoliko najpoznatijih biljaka i životinja šuma
- uočiti razloge ugroženosti i navesti načine zaštite od požara
- znati da je nestručno ubiranje gljiva i šumskih plodova opasno za život

b) Funkcionalni:

- razvijanje sposobnosti promatranja, opisivanja, zaključivanja, uspoređivanja
- razvijanje pamćenja i pažnje

c) Odgojni:

- izgrađivati pravilan odnos i motiviranost prema radu
- cijeniti vlastita postignuća i uvažavati tuđe rezultate
- poticati znatiželju, razvijati zanimanje učenika za praćenje
- razvijati ljubav i poštovanje prema šumi i prirodi

- poticati na druženje i pomaganje u zajedničkim aktivnostima
- poticati individualne sposobnosti, samostalni rad

9. AKTIVNOST ZA UČENIKE:

- razgovor
- pisanje
- slušanje
- čitanje
- crtanje

10. MEĐUPREDMETNA POVEZANOST:

-hrvatski jezik (interpretacija pjesme, čitanje, pisanje, opisivanje, dopunjavanje rečenica)

-likovna kultura (crtanje)

11. NASTAVNE METODE I STRATEGIJE:

- metoda razgovora
- metoda usmenog izlaganja
- metoda demonstracije
- metoda pisanja
- metoda čitanja

12. NASTAVNI MEDIJI I DIDAKTIČKI MATERIJALI:

- prijenosno računalo
- projektor
- nastavni listići za uvježbavanje
- nastavni listići za provjeravanje
- listići na kojima je umna mapa

13. NASTAVNI OBLICI RADA:

- frontalni rad
- rad u skupini
- individualni rad

14. MJESTO ODRŽAVANJA NASTAVNOG SATA:

- učionica

II. STRUKTURA NASTAVNOG SATA

1. DOGOVOR ILI MOTIVACIJA:

- stvaranje ugodnog ozračja
- čitanje pjesme D. Tadijanovića *Pozdrav šumi*
- razgovor o pjesmi
- najava današnje nastavne jedinice i plan rada

2. SPOZNAVANJE NOVIH NASTAVNIH SADRŽAJA:

- izlaganje i razgovor o biljkama koje rastu u šumi i uz rub šume
- izlaganje i razgovor o životinjama koje žive u šumi
- razgovor o zaštićenim biljkama i životinjama
- upozoravanje na otrovne gljive i biljke
- razgovor o opasnostima i zaštiti šume od požara
- sažimanje i uopćavanje

3. UVJEŽBAVANJE:

- rješavanje nastavnih listića u skupinama
- provjera rješenja uz pomoć prijenosnog računala i projektora

4. PONAVLJANJE:

- sastavljanje umne mape

5. VRJEDNOVANJE UČENIKOVIH POSTIGNUĆA:

- samostalno rješavanje nastavnog listića
- provjeravanje odgovora

III. TIJEK NASTAVNOG SATA

Nastavne djelatnosti učitelja/učiteljice	Nastavne djelatnosti učenika/učenice
<p>1. DOGOVOR ILI MOTIVACIJA</p> <p>U uvodnom dijelu sata predstavljam se učenicima i pozdravljam ih. Najavljujem im da ćemo sat započeti pjesmom Dragutina Tadijanovića Pozdrav šumi. Čitam učenicima pjesmu.</p> <p>„Kako vam se svidjela pjesma?“</p> <p>„O čemu pjesma govori?“</p> <p>„Kako pjesnik pozdravlja šumu?“</p> <p>„Kako bi vi pozdravili šumu?“</p> <p>„Jeste li bili nedavno u šumi?“</p> <p>„Što ste radili?“</p> <p>„Opišite mi šumu!“</p> <p>Slijedi najava nastavne jedinice. Uz pomoć projektora projiciram na projekcijsko platno naslov nastavne jedinice i plan rada. Govorim: „Na današnjem satu ćemo govoriti o šumi. Naučiti ćemo vrste šuma, koje biljke možemo naći u šumi, koje životinje žive u šumi kao i kako zaštititi šume od požara.</p> <p>2. SPOZNAVANJE NOVIH NASTAVNIH SADRŽAJA</p> <p>Učenici pažljivo prate Power Point prezentaciju. Prezentacija se otvara s nazivom današnje nastavne jedinice. Nakon naslova upoznajem učenike s planom rada:</p> <p>1. VRSTE ŠUMA</p>	<p>Učenici pažljivo slušaju pjesmu.</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p> <p>Učenici prate Power Point prezentaciju.</p>

2. BILJKE U ŠUMI
3. ŽIVOTINJE U ŠUMI
4. ZAŠTITA UGROŽENIH ŽIVOTINJA
5. ZAŠTITA OD POŽARA

Zatim govorim učenicima da postoje tri vrste šuma i to su: listopadna šuma, miješana šuma i vazdazelena šuma. Pokazujem im fotografije šuma.

„Prepoznajete li drveće karakteristično za listopadnu šumu? (hrast i bukva)“. Pokazujem im fotografije hrasta i bukve. Objašnjavam im zašto joj je ime listopadna šuma.

Zatim im govorim o vazdazelenoj šumi.

„Koje je drveće karakteristično za vazdazelenu šumu?“ Govorim koje su karakteristike smreke, bora i jele. Također im pokazujem fotografije drveća.

Napominjem im da u mješovitim šumama raste i listopadno i vazdazeleno drveće. Zatim ćemo razgovarati o grmlju koje raste u šumi.

„Koje grmlje vi poznajete, a raste u šumi?“

„Opišite mi to grmlje?“

Napomenuti ću im da su neke biljke jestive, a neke da su otrovne te da ih ne smiju brati. Pokazati ću im fotografije divlje ruže, lijeske i kupine, ali i plodova bazge.

„Kako možemo upotrijebiti ove biljke, odnosno njihove plodove?“

U šumi rastu još i gljive.

„Poznajete li koju šumsku gljivu?“

„Jeste li kad brali gljive?“

„Jeste li ih sami brali ili je netko od starijih bio s vama?“

Pokazati ću im fotografije vrganja i otrovnih gljiva te napomenuti kako ne smiju sami sakupljati gljive nego uz pomoć vrsnih poznavatelja gljiva.

Nadalje ću im pokazati fotografije životinja koje žive u šumi.

Učenici odgovaraju na pitanja.

Učenici prate Power Point prezentaciju.

<p>„Prepoznajete li koju životinju?“</p> <p>Govoriti ću im o mrkom medvjedu, srni, lisici, vuku, različitim vrstama kukaca.</p> <p>Reći ću im da su neke biljne i životinjske vrste zaštićene zbog pretjeranog lova ili zbog uništavanja njihovih staništa.</p> <p>„Kako možemo pomoći zaštićenim životinjama?“</p> <p>„Kako možemo spasiti njihovo izumiranje?“</p> <p>„Koje još opasnosti prijete šumi?“</p> <p>„Kako možemo spriječiti požare?“</p> <p>„Ako vidite požar što ćete učiniti?“</p> <p>SAŽIMANJE I UOPĆAVANJE</p> <p>„Zašto su nam šume važne?“</p> <p>„Zašto su važne pojedine biljne i životinjske vrste koje žive u šumi?“</p> <p>3. UVJEŽBAVANJE</p> <p>Učenike ću podijeliti u 5 skupina. Podijelit ću im papire sa sličicama biljaka i životinja, a učenici trebaju prepoznati o kojoj biljci i životinji se radi. Odabrat ću predstavnike grupa koji će svima reći rješenja.</p> <p>4. PONAVLJANJE</p> <p>Gradivo ćemo ponoviti razgovorom i sastavljanjem umne mape.</p> <p>„O čemu smo govorili na današnjem satu?“</p> <p>„Koje vrste šuma smo naučili?“</p> <p>„Koja je razlika?“</p> <p>„Koje drveće raste u listopadnoj šumi, a koje u vazdazelenoj</p>	<p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p> <p>Učenici rješavaju nastavne listiće u skupinama.</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p>
--	--

šumi?“

„Koje grmove smo spomenuli?“

„U šumi žive i različite životinje, koje smo to životinje spomenuli?“

„ Što znate o vuku, lisici, mrkom medvjedu, jelenu?“

„ Rekli smo i da su neke životinje zaštićene. Što to znači?“

„ Što smo rekli o gljivama?“

„ Smijemo li samostalno sakupljati gljive?“

„ Kako ćemo čuvati šume od požara?“

Umna mapa će se korak po korak otkrivati putem prezentacije, a učenici će je prepisivati u svoju bilježnicu.

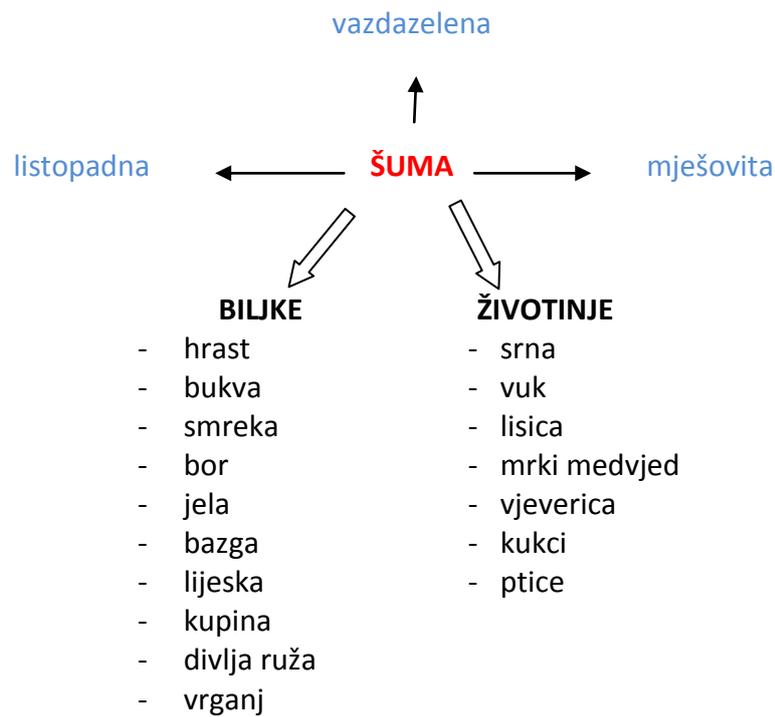
5. VRJEDNOVANJE UČENIKOVIH POSTIGNUĆA

Učenici samostalno rješavaju nastavni listić. Kada ga svi učenici riješe, slijedi provjera odgovora čitanjem.

Učenike na kraju sata pozdravljam i zahvaljujem se na suradnji.

Učenici samostalno rješavaju zadatke na nastavnom listiću.

PLAN PLOČE

- ne smijemo samostalno brati biljke i gljive u šumi
- moramo čuvati šumske biljke i životinje
- moramo čuvati šumu od požara